

سۇئال

ئايال كىشى ھەج كۈنلىرىنىڭ ئەۋۋىلىدە مەككىگە كېرىشتىن بۇرۇن ئادەت كۆرۈپ قالغان بولسا قانداق قىلىدۇ؟، بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەتۈە سالاملىرى بولسۇن.

ھەجنى مەقسەت قىلغان ھەيزدار ئايال ئېھرام كىيىدىغان جايدىن ئۆتمەكچى بولسا ئېھرام كىيىدۇ، مەككىگە كەلگەندە كەبىنى تاۋاپ قىلىش بىلەن ساپا-مەرۋە ئارىسىدا سەئىي قىلىشتىن باشقا ھاجىلار قىلىدىغان پائالىيەتلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىدۇ، بۇ ئىككىسىنى ھەيزدىن پاك بولغانغا قەدەر كېچىكتۈرىدۇ، ئېھرام كىيىپ بولغاندىن كېيىن، كەبىنى تاۋاپ قىلىشتىن ئىلگىرى ئادەت كۆرۈپ قالغان ئاياللارنىڭ ھەممىسى مۇشۇنداق قىلىدۇ.

ئەمما كەبىنى تاۋاپ قىلىپ بولغاندىن كېيىن ئادەت كۆرۈپ قالغان ئايال بولسا، گەرچە ھەيزدار بولسىمۇ ساپا-مەرۋە ئارىسىدا سەئىي قىلسا بولىدۇ.

دائىمىي كومىتېتى ئۆلىمالىرىدىن: ئادەت كۆرۈپ قالغان ئايالنىڭ ھەجى قانداق بولىدۇ؟ دەپ سورالغاندا، ئۇلار جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېگەن: ئادەت كۆرۈپ قىلىش ھەج قىلىشتىن چەكلىمەيدۇ، ھەيزدار ھالەتتە ئېھرام كىيگەن ئايال كەبىنى تاۋاپ قىلىشتىن باشقا ھەج پائالىيەتلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىدۇ، تاۋاپنى ھەيزدىن پاك بولغاندىن كېيىن يۇيۇنۇپ قىلىدۇ، نىپاسدار ئاياللارمۇ شۇنداق قىلىدۇ، ھەجنىڭ پەرىزلىرىنى تولۇق ئادا قىلغان بولسا قىلغان ھەجى توغرا بولىدۇ. [دائىمىي كومىتېت پەتىۋاسى "11-توم 172-173-بەتلەر].

شەيخ مۇھەممەد ئىبنى سالىھ ئۇسەيمىن رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: ئۆمرىنى مەقسەت قىلغان ئايالنىڭ گەرچە ئادەت كۆرۈپ قالغان بولسىمۇ مىقاتتىن ئېھرامسىز كىرىشى توغرا ئەمەس، ھەيزدار ھالەتتە ئېھرام كىيىشىمۇ ئېھرامى توغرا بولىدۇ، بۇنىڭ دەلىلى: ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇئەنھۇنىڭ ئايالى ئەسما بىنتى ئۇمەيس رەزىيەللاھۇئەنھا پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ھەج قىلىشنى مەقسەت قىلىپ زۇلھۇلەيفىگە چۈشكەندە تۇغدى، ئۇ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ قېشىغا: مەن قانداق قىلىمەن؟ دەپ سورىغىلى ئادەم ئەۋەتكەن ئىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: يۇيۇنۇپ، رەختدەك بىر نەرسە قويۇۋېتىپ ئېھرامغا كىرسۇن دېگەن.

ھەيزنىڭ قېنى نىپاسنىڭ قېنىغا ئوخشايدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن ھەيز كۆرۈپ قالغان ئايال ھەج-ئۆمرىنى مەقسەت قىلىپ مېيقاتتىن ئۆتىدىغان ۋاقىتتا، ئۇنىڭغا: "يۇيۇنۇپ، رەختدەك بىر نەرسە قويۇۋېلىپ، ئېھرام كىيىڭ" دەيمىز، لېكىن ئۇ ئايال ئېھرام كېيىپ مەككىگە كەلگەندە، پاك بولمىغۇچە بەيتۇللاغا كىرمەيدۇ، كەبىنى تاۋاپ قىلمايدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئائىشە رەزىيەللاھۇئەنھا ئۆمرىگە ئېھرام كېيىپ كەبىنى تاۋاپ قىلىشتىن ئىلگىرى ئادەت كۆرۈپ قالغاندا: «**كەبىنى تاۋاپ قىلىش بىلەن ساپا-مەرۋە ئارىسىدا سەئىي قىلىشتىن باشقا ھاجىلار قىلىدىغان پائالىيەتلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىڭ، تاۋاپنىھەيىزدىن پاك بولغانغا قەدەر قىلماڭ**» دېگەن. [بۇ ھەدىسنى بۇخارى بىلەن مۇسلىم رىۋايەت قىلغان].

بۇخارىنىڭ ئائىشە رەزىيەللاھۇئەنھا ئىھادىن بايان قىلىنغان يەنە بىر رىۋايىتىدە: **ئائىشە رەزىيەللاھۇئەنھا پاك بولغاندىن كېيىن كەبىنى تاۋاپ قىلىپ، ساپا-مەرۋە ئارىسىدا سەئىي قىلغان دەپ بايان قىلىنغان.** بۇ ھەدىس: ئايال كىشى ھەيىزدار ھالەتتە ھەج-ئۆمرىگە ئېھرام كىيگەن بولسا ياكى كەبىنى تاۋاپ قىلىشتىن ئىلگىرى ئادەت كۆرۈپ قالغان بولسا پاك بولۇپ يۇيۇنمىغۇچە تاۋاپ-ساپا قىلمايدۇ، ئەمما تاۋاپنى پاكىز ھالەتتە قىلىپ، تاۋاپ قىلىپ بولغاندىن كېيىن ئادەت كۆرۈپ قالغان بولسا داۋاملاشتۇرۇپ، ھەيىزدار ھالەتتە ساپا-مەرۋە قىلىدۇ، چېچىنى قىسقارتىپ، ئۆمرە پائالىيىتىنى ئاخىرلاشتۇرىدۇ، چۈنكى ساپا-مەرۋە ئارىسىدا سەئىي قىلىشتا تاھارەت بولۇش شەرت ئەمەس. ["ھەيز توغرىسىدىكى 60 سوئال" ناملىق ئەسەردىن 54-سوئال].

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.